

IRASME 37. ÇAĞRISI **ULUSAL BAŞVURU KURALLARI**

Önemli not:

1. Ulusal proje başvuruları, uidb-pbs.tubitak.gov.tr internet adresi üzerinden yalnızca elektronik imza (e-imza) kullanılarak yapılabilmektedir. E-imzalı başvuru süreci ile ilgili detaylı bilgi için lütfen bu dokümanı ve [Elektronik İmza Süreci Yardım Dokümanı](#)'nı inceleyiniz.
2. Lütfen ulusal başvuru kurallarını detaylı bir şekilde inceleyerek başvurunuzu gerçekleştiriniz. Başvuru kurallarına uyulmaması durumunda başvurunuz değerlendirmeye alınmadan iade edilebilmektedir.

IRASME ÇAĞRISI HAKKINDA

Kendi kendini idame eden uluslararası bir ağ olan IRASME, küçük/orta ölçekli işletmelerin (KOBİ) Ar-Ge ve inovasyon kapasitelerini artırmaya yönelik uluslararası projeleri desteklemektedir. Ağın temel amacı, KOBİ'lerin uluslararası projeler aracılığı ile teknolojik know-how kazanmaları, gerekli işbirliği ağlarında bulunması ve küresel rekabet edilebilirliklerinin geliştirilmesidir.

IRASME güncel çağrılar hakkında bilgiye <https://www.ira-sme.net/current-call/> bağlantısı üzerinden ulaşılabilmektedir.

1. Kimler Başvurabilir?

- TÜBİTAK-IRASME ortak çağrısı kapsamında, firma düzeyinde katma değer yaratan ve ticaret sicil belgesi olan Türkiye'de yerleşik küçük ve orta büyüklükteki işletme(ler) (KOBİ(ler)) ve söz konusu KOBİ(ler) ile birlikte başvuruda bulunacak Yükseköğretim Kanunu kapsamında yer alan yükseköğretim kurumları, eğitim ve araştırma hastaneleri, kamu kurum ve kuruluşları ve/veya firma düzeyinde katma değer yaratan ve ticaret sicil belgesi olan Türkiye'de yerleşik büyük ölçekli sermaye şirketleri TÜBİTAK 1071-Uluslararası Araştırma Fonlarından Yararlanma Kapasitesinin ve Uluslararası Ar-Ge İşbirliklerine Katılımın Arttırılmasına Yönelik Destek Programı hükümleri doğrultusunda desteklenecektir.
- Yükseköğretim Kanunu kapsamında yer alan yükseköğretim kurumları, eğitim ve araştırma hastaneleri, kamu kurum ve kuruluşları ve büyük ölçekli sermaye şirketleri bu çağrı kapsamında başvuruda bulunabilmek için bir KOBİ'nin/KOBİ'lerin yürütücü kuruluşlar arasında bulunduğu bir ortaklık kurmalıdır.
- KOBİ'nin/KOBİ'lerin başvurularında Yükseköğretim Kanunu kapsamında yer alan yükseköğretim kurumları, eğitim ve araştırma hastaneleri ve kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliğinde bulunmaları önerilmektedir.
- Vakıflar, dernekler ve bunların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, birlikler, şahıs şirketleri ve adi ortaklıklardan başvuru kabul edilmez.

2. Çağrının Amacı ve Kapsamı:

TÜBİTAK-IRASME ortak çağrısıyla; (i) ülkemizdeki teknik yeterliliğin ve bilgi birikiminin artırılması, (ii) KOBİ'lerin uluslararası teknoloji birikimine erişiminin ve teknoloji transferinin sağlanması, (iii) edinilen teknolojik bilgi ve deneyimin KOBİ'ler bünyesinde içselleştirilerek özgün teknolojilerin geliştirilmesinde ivme kazandırıcı ve yönlendirici bir etken olması ve (iv) KOBİ'lerin uluslararası pazarlarda yer almasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Çağrı kapsamında değerlendirilen projelerde **temel araştırma niteliği aranmamakta, araştırma ve deneysel geliştirme (Ar-Ge), “teknolojik açıdan yeni veya iyileştirilmiş ürün”, “teknolojik süreç yeniliği”** odaklı projeler tercih edilmekte ve

- Yeni ürün üretilmesi
- Ürün kalitesinin veya standardının yükseltilmesi
- Maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni tekniklerin geliştirilmesi
- Yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi

hedefleri olan projeler desteklenmektedir.

2.1. Yenilik Tanımları

Yenilik: Bir fikri satılabilir, yeni ya da geliştirilmiş/iyileştirilmiş bir ürün veya mal ve hizmet üretiminde kullanılan yeni ya da geliştirilmiş bir yöntem haline dönüştürmeyi; renk ya da dekorasyondaki değişiklikler, buna benzer bütünüyle estetik alana yönelik değişiklikler ile ürünün yapı, nitelik ya da performansını teknik açıdan değiştirmeyen görünüm farklılıklarından ibaret basit değişiklikler hariç teknolojik yenilik yapma ya da yaratma süreci, bir dizi bilimsel, teknolojik/teknik, mali ve ticari etkinliği ifade eder.

Üründe yenilik: Teknolojik açıdan yeni ürün, önceki ürün kuşağıyla karşılaştırıldığında malzemesi, parçaları ve yerine getirdiği işlevler açısından öze ilişkin teknolojik farklar gösteren bir ürünü ifade eder. Ürün yeniliği sınıflandırması aşağıda belirtilmiştir.

1. Firmada Mevcut Bir Ürünün Yeni Modellerinin Geliştirilmesi (temel bir üründe yapılan değişikliklerle yeni ürünler geliştirilmesi veya mevcut bir ürünün yeni bir alana uygulanması için yapılan uyum çalışmaları)
2. Firma İçin Yeni Bir Ürün Geliştirilmesi (benzerleri pazarda veya sektörde mevcut olup firmanın ürün ailesinde olmayan bir ürünün geliştirilmesi)
3. Firma İçin Yeni Bir Ürün Platformu Geliştirilmesi (kendisinden yeni modellerin türetililebileceği temel bir ürünün geliştirilmesi)
4. Ülke İçin Yeni Bir Ürün Geliştirilmesi
5. Dünya İçin Yeni Bir Ürün Geliştirilmesi (yeni bir fikir odağında dünya pazarlarında olmayan bir ürünün geliştirilmesi)

Üretim yöntemlerinde (süreç) yenilik: Geleneksel üretim tesislerinde üretilmeyen, yeni ya da geliştirilmiş ürünlerin üretilmesinde veya halen üretilmekte olan ürünlerin yeni tekniklerle üretilmesinde kullanılan yöntemi ifade eder. Süreç yeniliği sınıflandırması aşağıda belirtilmiştir.

1. Maliyet Düşürücü veya Standart/Kalite Yükseltici Sonuçların Elde Edilmesi Amacıyla Yeni Tekniklerin Geliştirilerek Uygulanması
2. Üretimle İlgili Olarak Yeni Bir Yöntem veya Teknoloji Geliştirilmesi

2.2. Desteklenen Ar-Ge aşamaları

- Destek sağlanacak projelerin:
 - a) Kavram geliştirme,
 - b) Teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabirlik etüdü,
 - c) Geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar ve benzeri çalışmalar,
 - d) Tasarım, tasarım uygulama ve tasarım doğrulama çalışmaları,
 - e) Prototip üretimi,
 - f) Pilot tesisin kurulması,
 - g) Deneme üretimi ve tip testlerinin yapılması,
 - h) Satış sonrasında ürün tasarımından kaynaklanan sorunların çözümü faaliyetleriaşamalarından tamamını veya bir kısmını içermesi beklenir.
- Üretim veya üretim altyapısına yönelik yatırım ağırlıklı projeler (tesis ve tezgâh alımı içeren) ile Ar- Ge içeriği bulunmayan faaliyetleri içeren projeler, programın amaçlarına uygun olmadığı için desteklenmez.

3. Ulusal Başvuruda Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Hususlar

- Aynı uluslararası projede Türkiye’den birden fazla ortak bulunması durumunda, TÜBİTAK 1071 Programı’na ortak olarak **tek bir başvuruda** bulunulmalıdır. Bu kapsamda, TÜBİTAK Proje Başvuru Sistemi (PBS) üzerinden yapılacak ulusal proje başvurusunda **her bir ortağın “Yürütücü Kuruluşlar” sekmesi altında ayrı ayrı yürütücü kuruluş olarak tanımlanması gerekmektedir¹.**
- Aynı üniversite bünyesindeki farklı fakülte(ler)/enstitü(ler) uluslararası projede ayrı ortaklar olarak yer alıyorsa, PBS üzerinde ayrı ayrı yürütücü kuruluş olarak tanımlanmalıdır. Ancak, uluslararası projede aynı fakültenin/enstitünün ayrı ortaklar olarak yer alması durumunda bu fakülte/enstitü için PBS üzerinde tek bir yürütücü kuruluş tanımlanmalıdır.
- Uluslararası projede ortak olarak yer almayan kurum/kuruluş PBS üzerinde yürütücü kuruluş olarak tanımlanamaz. Ancak uluslararası projede ortak olarak yer almayan bir özel kuruluşun (Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan ve ticaret sicil

¹ Bu süreç, farklı dokümanlarda alt proje tanımlaması olarak da adlandırılabilmektedir.

belgesi olan Türkiye’de yerleşik sermaye şirketleri) personelinin, projede ortak olarak yer alan diğer kurum/kuruluşun proje ekibinde yer alması ve proje kapsamında (proje teşvik ikramiyesine eşdeğer tutarda ücret talebi haricinde) bağlı olduğu özel kuruluş için bütçe talebi olması durumunda; PBS üzerinde bu özel kuruluşun ayrı bir yürütücü kuruluş olarak tanımlanması ve bu özel kuruluşa ait giderlerin bütçe ve gerekçesi formu üzerinde ayrı olarak belirtilmesi gerekmektedir.

- Bir projede PBS üzerinde bir yürütücü kuruluşun bulunması ile birden fazla yürütücü kuruluşun bulunması arasındaki farklar bu dokümanın “Diğer Önemli Hususlar” başlığı altında detaylandırılmıştır.

4. Proje Süresi ve Proje Bütçesi Üst Sınırları

- Proje süresi **en fazla 36 ay** olabilir.
- Bir proje kapsamında TÜBİTAK’tan talep edilen katkı Kurum Hissesi ve Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ) hariç;
 - ❖ Proje başına **325.000 Avro’yu**,
 - ❖ Yürütücü kuruluş başına;
 - Yükseköğretim kurumları, eğitim ve araştırma hastaneleri ve kamu kurum ve kuruluşları için **100.000 Avro’yu**,
 - Özel kuruluşlar için **325.000 Avro’yu**

aşamaz. TÜBİTAK’tan talep edilen katkı, proje bütçesi ile destek oranının çarpılmasıyla elde edilir. Birden fazla yürütücü kuruluşun yer aldığı projelerde, TÜBİTAK’tan talep edilen katkı, her bir yürütücü kuruluşun proje bütçesi ile destek oranının çarpılması sonucu elde edilen tutarların toplamıdır.

- Desteklenmesine karar verilen projelerde yer alan Türkiye’den ortakların proje giderleri, TÜBİTAK tarafından, bu doküman ve ilgili TÜBİTAK mevzuatına uygun olarak Türk Lirası üzerinden geçerli olacak proje sözleşmesi kapsamında karşılanmaktadır. Türk Lirası cinsinden sağlanacak ödeneğin kullanımına bağlı olarak projenin izleme sürecinde ortaya çıkabilecek ek ödenek ihtiyacı yürütücünün gerekçeli talebi ve ilgili Araştırma Destek Grubu’nun uygunluk kararı ile karşılanabilecektir.

ÖNEMLİ NOT:

- Ulusal proje başvurusunda, PTİ ve Kurum Hissesi TÜBİTAK’tan talep edilen bütçe tutarına dâhil olmayıp, TÜBİTAK tarafından sözleşme aşamasında ayrıca hesaplanarak proje bütçesine ilave edilir. Fakat uluslararası proje başvurularında bütçe formları doldurulurken, projede ortak olarak yer alıp **PTİ ve/veya Kurum Hissesi alabilme şartlarına haiz olan her bir yürütücü kuruluş başına**;
 - i. **Proje süresi (ay) x 13.750 TL** (proje yöneticisi ise **proje süresi (ay) x 15.250 TL**) hesaplamasından elde edilen PTİ,
 - ii. TÜBİTAK’tan PTİ ve yurt içi saha çalışmaları dışındaki faaliyetler için yapılacak olan yurt içi ve yurt dışı seyahatlere sağlanan destek miktarı hariç talep edilen katkının %50 oranında ve en yüksek **450.000 TL** olacak şekilde Kurum Hissesi,

üst tutarları proje bütçesine eklenmelidir.

- Uluslararası başvuru Formu bütçe dokümanında; PTİ ve kurum hissesi almaya haiz kurumlar için PTİ değeri “personnel cost” kısmındaki bütçeye eklenir. “Kurum Hissesi” ise “other costs” kısmına yazılır. Bursiyer, geçici işçi ücreti gibi giderler de “personnel cost” kısmına eklenir.
- Çağrı kapsamında yurt içi/yurt dışı bilimsel toplantılara (kongre, konferans vb.) katılım için yapılacak seyahatlere **en fazla 116.000 TL** ve proje ortakları arasında çalışma ziyareti, network vb. faaliyetlere ilişkin yapılacak seyahatlere de **en fazla 195.000 TL** olmak üzere yürütücü kuruluş başına toplamda **en fazla 311.000 TL’ye kadar** ödenek istenebilir (bahsi geçen seyahat desteği proje bütçesine dâhil olup, araştırma desteğine ek olarak sağlanan bir bütçe değildir).
- TÜBİTAK’tan talep edilen toplam katkının (PTİ ve Kurum Hissesi dâhil), uluslararası başvuru formunda talep edilen toplam katkı tutarını aşmaması beklenmektedir. Birden fazla yürütücü kuruluşun yer aldığı projelerde bu husus her bir yürütücü kuruluş için ayrı ayrı ele alınmalıdır. Uluslararası başvuru formunda talep edilen toplam katkı tutarının Türk Lirası cinsinden karşılığı hesaplanırken ulusal başvuru tarihindeki T.C. Merkez Bankası efektif döviz satış kuru esas alınmalıdır. Uluslararası proje başvuruları sırasında farklı para birimlerinde doldurulan bütçe formlarındaki tutarlar ve döviz kurlarındaki değişiklikler, bu dokümanda Türk Lirası cinsinden belirtilen bütçe kalemi bazındaki limitleri etkilemeyecektir. Desteklenmesine karar verilen projeler bu dokümanda belirtilen limitler dikkate alınarak yürürlüğe alınacaktır.

5. Destek Oranı:

- Yükseköğretim kurumları, eğitim ve araştırma hastaneleri ve kamu kurum ve kuruluşları kabul edilen bütçeleri üzerinden **%100 destek oranı** ile desteklenecektir.
- Büyük ölçekli özel kuruluşlar kabul edilen bütçeleri üzerinden **%60** destek oranı ve KOBİ’ler kabul edilen bütçeleri üzerinden **%75** destek oranı ile desteklenecektir.

6. Desteklenen Gider Kalemleri:

- Yükseköğretim kurumları, eğitim ve araştırma hastaneleri ve kamu kurum ve kuruluşları için desteklenebilecek giderler [TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmelik](#) ve [Araştırma Projelerinde Uygulanacak İdari ve Mali Esaslar](#) kapsamında sunulmuştur. Bu kurum ve kuruluşlarda geçici işçi ücretlerine ilişkin hesaplama kurallarına [buradan](#) erişilebilmektedir.

• Özel kuruluşların yapacakları başvurularda özel kuruluşların proje kapsamında aşağıdaki harcama kalemleri desteklenebilecektir.

- Personel giderleri (Yardımcı personel giderleri dâhil) (TÜBİTAK 1509 - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esasları ilgili hükümleri geçerlidir)²
- Yurt içi ve yurt dışı seyahat giderleri (Seyahatlere proje yürütücüsü, araştırmacılar ve yardımcı personeller katılabilirler)
- Danışmanlık ve hizmet alım giderleri
- Alet, makine, teçhizat, yazılım ve yayın alım giderleri
- Malzeme ve sarf malzemesi alım giderleri
- Yeminli mali müşavir tarafından yapılan denetim ve tasdike ilişkin giderler (Hazine ve Maliye Bakanlığınca her yıl yayımlanan yeminli mali müşavir asgari ücret tarifesinde belirtilen TÜBİTAK tarafından yapılan Ar-Ge yardımları işlemlerinde geçerli ücret tarifesindeki yeminli mali müşavirlik ücretleri kapsamında desteklenir)

• [TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmelik](#) ve [Araştırma Projelerinde Uygulanacak İdari ve Mali Esaslar](#) kapsamında belirtilen, proje bütçesinin oluşturulmasında masraf olarak kabul edilmeyen kalemlere ilaveten, özel kuruluşların aşağıdaki harcama kalemleri destek kapsamı dışındadır.

- Proje kapsamında kullanılan cihazların bakım onarım giderleri
- Bursiyer giderleri
- Kurum hissesi

• Kadrosu yükseköğretim kurumlarında olup eşzamanlı olarak Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında faaliyet gösteren şirketlerde görev yapan ve bu şirketler üzerinden proje başvurusunda bulunan kişilere PTİ ödenmesi yerine bu kişilerin TÜBİTAK 1509 Programı ilgi kuralları çerçevesinde özel kuruluş üzerinden işveren maliyetleri karşılanır. Bunun dışında özel kuruluşların proje ekibinde yer alan ancak kamu kurumları/kuruluşlarının (vakıf üniversiteleri dâhil) kadro ve pozisyonlarında çalışanlara PTİ ödemesi yapılabilir, ücret ödemesi yapılmaz.

• Projede görev alan anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları ile limited şirket ortakları ve limited şirket ortağı müdürlerin maliyetinin desteklenebilmesi için ücretlerle ilgili esas sözleşmede hüküm bulunması veya genel kurul kararı alınması gerekir. Genel kurul kararının alınması gerektiği durumda, genel kurul kararının alındığı tarihten sonraki maliyetleri desteklenir.

• Özel kuruluşların yapacakları başvurularda proje için alınması veya yaptırılması zorunlu olan alet, teçhizat, kalıp gibi alımların (bilgisayar ve yazılım hariç) seri üretimde de kullanılacak olması durumunda, ilgili giderler destek süresiyle orantılı olarak aylık % 2 oranı ile destek kapsamına alınır. Bu maliyete yönelik harcamaların kabul edilen harcama tutarları “maliyet x destek süresi(ay) x % 2” şeklinde belirlenir. “destek süresi (ay) x % 2” çarpımından bulunacak oranın alt sınırı % 40, üst sınır ise %72’dir. Destekleme sürecinde proje süresinin değişmesi bu

oranın hesaplanmasında dikkate alınmaz. Ancak alınması, yapılması veya yaptırılması zorunlu olan ve destek kapsamındaki faaliyetler için kullanıldıktan sonra, üzerinde önemli bir değişiklik yapılmaksızın faydalı ömrünün büyük bir bölümü rutin üretim faaliyetlerinde kullanılacak olan bileşenlere ait giderler için kısmi destek alt sınırı %25'e indirilebilir.

- İlgili yönetmelik ve idari ve mali esaslara ilaveten [TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller](#) ve [TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar](#) hükümleri dikkate alınmalıdır.

- Uluslararası proje ortaklarından alınan danışmanlık ve hizmet alımı giderleri desteklenmemektedir.

7. Proje Ekibi

Proje ekibinde proje yürütücüsü, araştırmacı, danışman, yardımcı personel ve bursiyer (özel kuruluşlar hariç) görev alabilir. Proje ekibinde yer alacak kişilerin TÜBİTAK - Araştırmacı Bilgi Sistemine (ARBİS) kayıtlı olmaları ve kayıtlarının güncel olması gerekmektedir.

Proje yürütücülerinin;

- Üniversite personeli olmaları durumunda doktora/tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta, veteriner hekimlikte uzmanlık/sanatta yeterlik derecesine sahip olmaları gerekmektedir.
- Kamu kurumları veya özel kuruluşlarda çalışmaları durumunda, en az dört yıllık üniversite lisans eğitimi almış olmaları yeterlidir.
- Projenin yürütüleceği kurumun (yükseköğretim kurumları, kamu kurumları veya özel kuruluşlar) kadrolu/tam zamanlı personeli (emekliler ve herhangi bir kurum/kuruluştaki çalışmayan doktora sonrası araştırmacılar hariç) olmaları gerekmektedir.

Proje ekibinde yer alacak araştırmacı veya danışmanların;

- En az dört yıllık üniversite lisans eğitimi almış olmaları ve görev yaptıkları katılımcı kurum/kuruluşun kadrolu/tam zamanlı personeli (emekliler ve herhangi bir kurum/kuruluştaki çalışmayan doktora sonrası araştırmacılar hariç) olmaları gerekmektedir.
- Araştırma Projelerinde Uygulanacak İdari ve Mali Esaslar'da yer alan özel kuruluş proje yürütücüsünün ulusal son başvuru tarihinden önce en az altı ay süresince ilgili özel kuruluşta çalışıyor olması kuralı bu çağrı kapsamında geçerli değildir.
- Proje yürütücüsü, araştırmacı ve danışmanların (yurt dışı danışmanlar hariç) Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ikamet etmeleri gerekir. Türk proje ekibinde yurt dışı araştırmacı (yurt dışında ikamet eden yabancı/TC uyruklu araştırmacılar) görevlendirilemez.

- Bir projede danışman yer alabilmesi için projenin özel uzmanlık gerektiren konu ya da konularının olması ve bu hususun proje önerisinde gerekçeli olarak belirtilmesi gerekir. Bir projede görev alacak danışman sayısı o projedeki özel uzmanlık gerektiren konu sayısı ile sınırlıdır.

- Herhangi bir kuruluştaki çalışmayan emekliler, PTİ almamak şartıyla proje ekibinde yürütücü, araştırmacı veya danışman olarak; doktora sonrası araştırmacılar ise proje yürütücüsü veya araştırmacı olarak görev alabilirler. Emeklilerin ve doktora sonrası araştırmacıların proje yürütücüsü olabilmesi için, projenin yürütüleceği kurum/kuruluş üst düzey yetkilisi tarafından projede görev alabileceklerine dair onay verilmesi gerekmektedir.

- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrasında PTİ ödemelerine ilişkin olarak yer alan ifade gereğince, sadece kamu kurum veya kuruluşlarının (vakıf üniversiteleri dâhil) kadro ve pozisyonlarında bulunanlara PTİ ödemesi yapılabilmektedir.

- ARDEB'te görevli olan Grup Yürütme Kurulu ve Danışma Kurulu üyeleri; başvuru sırasında görevlerinin devam etmesi durumunda, proje yürütücüsü veya araştırmacı olarak görev alabilir ancak danışman olamazlar.

- Proje yürütücüsünün veya araştırmacıların gözetimi altında, projenin yürütülmesinde tam veya kısmî zamanlı, proje süresiyle sınırlı olarak ve işvereni kurum olmak üzere istihdam edilen, sonuç raporunda adı geçmeyen uzman, teknik eleman, teknisyen, laborant, işçi ve benzeri yardımcı personel görevlendirilebilir. Yardımcı personel, PBS üzerinde "Proje Personeli" olarak tanımlanmamaktadır. Yardımcı personele ilişkin talepler bütçe ve gerekçesi formu üzerinde yardımcı personelin projede yapacağı çalışma ile ilgili ayrıntılı bilgi sağlanarak iletilir.

7.1. Bursiyerler

Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında lisans ve lisansüstü (Yüksek Lisans ve Doktora) eğitimlerine devam etmekte olan "öğrenciler" (özel öğrenciler ve hazırlık öğrencileri hariç) veya öğrenci statüsündeki "Araştırma Görevlileri" ile doktora sonrası araştırmacılar bursiyer olarak proje ekibinde yer alabilirler.

Lisans bursiyerlerinin herhangi bir kurum/kuruluştaki çalışmaması gerekmektedir. Öğrencinin sınıfta kalması durumunda bursu kesilir. Bir projede aynı anda en fazla 4 (dört) lisans öğrencisi bursiyer olarak yer alabilir.

Doktora Sonrası Araştırmacı bursiyerlerinde aranan koşullar:

- Doktoralı olup herhangi bir kurum/kuruluştaki çalışmama,
- Doçent ve üstü akademik unvana sahip olmama,
- Doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık veya sanatta yeterlik derecesini aldığı tarihten itibaren 7 yıldan fazla süre geçmemiş olması. (Belirtilen süre içinde kadın araştırmacının doğum sebebiyle izne ayrılması durumunda; doğuma ilişkin belge ya da çocuklarına ilişkin kimlik belgesinin dilekçe ekinde deik@tubitak.gov.tr adresine e-posta ile iletilmesi halinde, her doğum için bu süreye bir yıl ilave edilecektir)

Burs miktarı üst sınırları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Niteliği	Ücret Karşılığı Çalışmıyor İse	Ücretli Çalışıyor İse
Lisans Öğrencisi	5.250.-TL/ay	-----
Yüksek Lisans Öğrencisi	19.000.-TL/ay	5.250.-TL/ay
Doktora Öğrencisi	27.500.-TL/ay	7.250.-TL/ay
Doktora Öğrencisi (İsteğe Bağlı Sigorta Yaptıran)	31.660.-TL/ay	-----
Doktora Sonrası Araştırmacı (*)	36.500.-TL/ay	-----
Doktora Sonrası Araştırmacı (İsteğe Bağlı Sigorta Yaptıran)	40.660.-TL/ay	-----

(*) Doktora sonrası araştırmacının projelerde istihdam edilmesi halinde burs üst limiti 43.200.-TL/ay olarak uygulanmaktadır.

Desteklenmesine karar verilen projeler tabloda belirtilen burs miktarı üst sınırları dikkate alınarak yürürlüğe alınacak olup, proje süresince burs miktarı üst sınırlarında yapılacak artışlar sonucunda burs miktarları güncellenebilecektir. Tahsis edilen bütçenin yeterli olmaması durumunda bu kalem için ek ödenek talebinde bulunulması da mümkündür.

7.2. Kimler Proje Yürütücüsü Olamaz?

Rektörler ve Rektör Yardımcıları hariç kamu kurum/kuruluşlarının en üst düzey yöneticileri, vekil ve yardımcıları (Başhekim, Başhekim Yardımcısı, Hastane Yöneticisi, Bakan, Bakan Yardımcısı, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, İl Milli Eğitim Müdürü vb.); başvuru sırasında görevlerinin devam etmesi durumunda proje yürütücüsü olarak görev alamaz, ancak araştırmacı olarak görev alabilirler. Rektörler ve Rektör Yardımcıları ise bu çağrılar kapsamında proje yürütücüsü olarak görev alabilirler.

8. Başvuru ve Değerlendirme Süreçleri

Uluslararası konsorsiyumun proje başvurusunun uluslararası proje koordinatörü tarafından çağrı sayfasında belirtilen tarihe kadar info@ira-sme.net adresine üzerinden elektronik ortamda gönderilmesi gerekmektedir. Bu uluslararası başvurunun yanı sıra projede yer alan Türkiye'den kurum/kuruluşlar tarafından ayrıca TÜBİTAK'a, çağrı duyurusunda belirtilen tarihe kadar PBS üzerinden ulusal başvurunun elektronik imzalı olarak yapılması gerekmektedir.

Yürütücü kuruluşun **Yükseköğretim Kanunu kapsamında yer alan yükseköğretim kurumu, eğitim ve araştırma hastanesi veya kamu kurum ve kuruluşu** olması halinde; bursiyer(ler), yardımcı personel(ler) ve yurtdışı araştırmacı (lar)/danışman(lar) dışında, tüm proje ekibinin (yürütücü, araştırmacı (lar), danışman (lar)), proje ekibi dışındaki diğer hak sahiplerinin ve projeyi öneren (yürütücü)/katılımcı kurum/kuruluş yetkililerinin başvuru sırasında e-imzaları alınmaktadır.

Yürütücü kuruluşun **özel kuruluş** olması halinde, sadece sistemde tanımlı aktif kuruluş yetkilileri arasından proje yürütücüsünün seçeceği kuruluş yetkilisinin e-imza atması yeterli

olacaktır. Bu durumda, özel kuruluş olan yürütücü kuruluş tarafından sunulacak projelerin proje ekibinde yer alan kişilerden (yürütücü, araştırmacı (lar), danışman (lar)), proje ekibi dışındaki diğer hak sahiplerinden, yürütücünün kadrosunun bulunduğu üniversite yetkilisinden ve katılımcı kurum/kuruluş yetkililerinden e-imza alınmamaktadır.

Kamu veya özel kurum/kuruluşta imza yetkisi olan ancak ARDEB proje başvurularında kurum/kuruluş yetkilisi olarak tanımlanmamış kişiler, PBS’de yer alan **"Kuruluş Yetkilisi Olarak Ekle"** butonuna tıklayarak gerekli bilgileri girebilir. Eklenen Kurum/Kuruluş yetkilisinin projeleri imzalayabilmesi için Kuruluş Yetkilisi ekleme işleminin ARDEB tarafından onaylanması gerekmektedir. ARDEB onay işlemi ortalama 3 iş günü içinde tamamlandığından, bu sürecin başvuruda dikkate alınması başvuru sahibinin/sahiplerinin sorumluluğundadır. Kuruluş yetkilisi talebinin onaylanabilmesi için talebin kuruluş yetkilisi tarafından nitelikli elektronik sertifika kullanılarak imzalanması gerekmektedir.

ÖNEMLİ UYARI:

NES (Nitelikli Elektronik Sertifika) almak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilmiş Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcıları'na zamanında başvuru yapılması önem arz etmekte olup bu sürecin yürütülmesi tamamen proje yürütücülerinin sorumluluğundadır. Başvurular bireysel olabildiği gibi kurumsal da yapılabilmektedir. Buna istisna olarak Başbakanlık Genelgesi gereği Kamu Sertifikasyon Merkezi'ne yapılacak olan NES başvuruları yalnızca kamu kurumları tarafından kurumsal olarak yapılabilmektedir. E-imzalı başvuru süreci ile ilgili soru ve önerileriniz için uidb.e-imza@tubitak.gov.tr adresine e-posta gönderebilirsiniz.

Çağrı, PBS üzerinde “Çoklu İşbirliği Destek Programları” başlığı altında “İRASME” olarak yer alacaktır. TÜBİTAK’a sunulan başvurular TÜBİTAK tarafından öncelikle ulusal uygunluk kriterlerine göre incelenecektir. Proje ortağı ülkelerin ulusal başvuru kurallarını ve çağrı metninde belirtilen başvuru koşullarını sağlamayan proje önerileri iade edilecektir.

Bu koşulları sağlayan proje önerileri TÜBİTAK tarafından aşağıda paylaşılan kriterler doğrultusunda değerlendirilecektir:

1. Bilimsel/Teknolojik Mükemmeliyet
2. Yöntem
3. Proje Yönetimi
4. Uluslararası İş Birliğinin Yapısı ve Katkısı
5. Etki

Desteklenecek projeler, projede yer alan partnerlerin fonlayıcı kuruluşlarının aldıkları destek kararları doğrultusunda belirlenecektir. Tüm proje partnerlerinin fonlayıcı kuruluşlarının olumlu destek karar verdiği projeler desteklenebilecektir.

8.1. Ulusal Başvuruda PBS’ye Yüklenmesi Gerekli Belgeler:

Başvuru sırasında PBS’ye yüklenmesi gereken ulusal ve uluslararası proje başvuru formu ve eklerinin yanı sıra eğer gerekli ise aşağıdaki belgelerin de başvuruda yer alması gerekmektedir.

- **Proje Önerisi Değişiklik Bildirim Formu** (Aynı/Benzer proje önerisi ile daha önce TÜBİTAK’a başvuru yapıldı ve bilimsel değerlendirme sonucunda proje reddedildi ise doldurulması

gereken form, PBS'ye girilen bilgiler doğrultusunda sistem tarafından otomatik olarak oluşturulmaktadır.)

- **Feragat Formu** (Daha önce Kurumumuza sunulan ve desteklenmesi uygun bulunmayan aynı/benzer içerikli proje önerisinde yer alan ve hak sahibi olarak imzası bulunan ancak yeni sunulan proje önerisinde adı geçmeyen kişiler için elektronik başvuru sistemine girilen bilgiler doğrultusunda sistem tarafından otomatik olarak oluşturulmaktadır. Formun, ilgili kişilere e-posta ile iletilecek link üzerinden onaylanması gerekmektedir.)
- **Protokol** (Birden fazla yürütücü kuruluşun yer aldığı proje başvurularında, başvuru aşamasında proje yönetici/yürütücüleri ve kuruluş üst düzey yetkilileri arasında imzalanan anlaşma, PBS'ye girilen bilgiler doğrultusunda sistem tarafından otomatik olarak oluşturulmaktadır. Proje başvurusunda aynı üniversitenin farklı fakültelerinden yürütücü kuruluşların bulunması durumunda dahi hazırlanması gerekmektedir.)
- **TÜBİTAK Başkanlık Onay Yazısı** (Proje ekibinde TÜBİTAK Merkez/Enstitülerinden yürütücü/araştırmacı/danışman bulunması halinde, söz konusu kişiler için Başkanlık Oluru alınması ve "Başkanlık Onay Yazısı"nın tarih ve sayı bilgilerinin PBS'de ilgili alana girilmesi gerekmektedir. | [Ayrıntılı Bilgi](#))
- **4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Kapsamında Faaliyet Gösteren Şirketler Bünyesinde Görev Yapan Üniversite Öğretim Elemanları için Proje Başvurusu İzin Formu** (Projenin desteklenmesi durumunda sözleşme aşamasında ıslak imzalı olarak iletilmesi gerekmektedir).

Aşağıda yer alan belgelerin ise; **projenin desteklenmesine karar verilmesi halinde**, ilgili Araştırma Destek Grubu tarafından verilen süre içerisinde eksiksiz olarak ve istenilen formatta Kurumumuza iletilmesi gerekmektedir. Belgelerin, belirtilen süreler içinde temin edilememesi halinde proje yürürlüğe alınmayacaktır.

- **Etik Kurul Onay Belgesi** (Gerekli ise | [Ayrıntılı Bilgi](#))
- **Yasal/Özel İzin Belgesi** (Gerekli ise | [Ayrıntılı Bilgi](#))
- **Destek Mektupları** (Gerekli ise)

Başvurunun Özel Kuruluş Tarafından Yapılması Halinde Kuruluş Yetkilisi Ekleme İşlemi Sırasında Ek Olarak Talep Edilen Belgeler [\(Ayrıntılı Bilgi\)](#)

- Ticaret Sicil Gazetesi (Şirketin güncel unvan ve adresinin yer aldığı sayfa)
- Oda Sicil Kayıt Sureti
- İmza Sirküleri
- Yetki Belgesi (Şirketi temsile yetkili kişinin belirtildiği ilgili Ticaret Sicil Müdürlüğü'nden alınmış belge)

9. İzleme Süreçleri

TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerin, amaçlarına ve öngörülen TÜBİTAK esaslarına uygun olarak yürütülüp yürütülmediği, gelişme raporları yoluyla ilgili Grup tarafından izlenir. Gelişme raporları (özel kuruluşlar için Yeminli Mali Müşavir denetim ve tasdik raporu dâhil), proje yürütücüsü tarafından, sözleşmede belirtilen tarihlerde, TÜBİTAK'ça hazırlanmış olan formata uygun olarak, ilgili gruba iletilir. Proje süresinin tamamlanmasını izleyen iki ay içerisinde ise, projenin bilimsel ve teknik tüm gelişimlerini içeren sonuç raporu (özel kuruluşlar

için Yeminli Mali Müşavir denetim ve tasdik raporu dâhil), proje yürütücüsü tarafından, TÜBİTAK'ça hazırlanmış olan formata uygun olarak ilgili Gruba iletilir. Gelişme ve sonuç raporu formatlarına, projenin yürürlüğe girmesinin ardından "Proje Takip Sistemi (PTS)" üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

10. Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları

TÜBİTAK 1071 destek programı kapsamında desteklenen projelerde ['Proje Teşvik ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmelik Uyarınca Desteklenen Projelerde Uygulanacak Fikri Haklar Esasları'](#) hükümleri uygulanır.

11. Diğer Önemli Hususlar

- Bir projede PBS üzerinde bir yürütücü kuruluşun bulunması ile birden fazla yürütücü kuruluşun bulunması arasındaki farklar tabloda detaylandırılmıştır.

Bir yürütücü kuruluşun olması durumunda	Birden fazla yürütücü kuruluşun olması durumunda
PBS üzerinde "Yürütücü Kuruluşlar" sekmesinde sadece bir yürütücü kuruluş vardır. Proje ekibi bu kuruluş altında tanımlanmıştır.	PBS üzerinde "Yürütücü Kuruluşlar" sekmesinde birden fazla yürütücü kuruluş vardır. Her bir yürütücü kuruluş için proje ekibi ayrı ayrı tanımlanmıştır.
Tek proje yürütücüsü vardır.	Tanımlanan her bir yürütücü kuruluşun bir proje yürütücüsü vardır. Proje yürütücüleri arasında yapılan protokolle belirlenen ve projenin yönetiminden TÜBİTAK'a karşı sorumlu proje yürütücüsü "Proje Yöneticisi" olarak tanımlanır. Yürütücü kuruluş sayısında üst sınır yoktur. Her bir proje kapsamında yürütücü kuruluşlar tarafından talep edilen katkı miktarı toplamı çağrı için belirlenen proje destek üst limitini aşamaz.
Proje bütçesi tek bir proje hesabına (yürütücü kuruluş) transfer edilir.	Tüm yürütücü kuruluşlar için ayrı ayrı proje hesapları açılır. Her bir yürütücü kuruluş için onaylanan proje bütçeleri, ilgili yürütücü kuruluşların hesaplarına ayrı ayrı transfer edilir.
Proje kapsamında yapılan harcamalar sadece yürütücü kuruluş tarafından yapılabilir. Satın alınan taşınmazlar yürütücü kuruluşun ayniyatına kaydedilir.	Her bir proje yürütücüsü, kendisine transfer edilen bütçeyi proje yöneticisi ile koordineli bir şekilde kullanır. Proje kapsamında satın alınan taşınmazlar ilgili proje yürütücüsü kuruluşun ayniyatına kaydedilir.
Proje başvuruları çevrimiçi sistemde (PBS) proje yürütücüsü tarafından yapılır.	Proje başvuruları çevrimiçi sistemde (PBS) proje yöneticisi tarafından yapılır.

- Proje başvurularında literatür özetinin ham liste olarak verilmemiş olması, literatür referansı verilerek tartışılmış olması, literatür özetinde verilen referansların metin ile ilişkilendirilmiş olması beklenmektedir.
- Proje yürütücüsü olarak bu çağrıya birden fazla proje başvurusunda bulunulabilir.
- Aynı proje önerisi ile aynı dönemde birden fazla programa başvuru yapılamaz.
- Projenin ulusal destek başlangıç tarihinin proje önerisinin e-imza sürecinin PBS üzerinden tamamlandığı tarihten sonra olmasına ve ayın birinci/on beşinci günü olarak belirlenmesine dikkat edilmelidir.
- Projelerin durdurma, yürürlükten kaldırma ve iptali hususlarında TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmeliğin ve Araştırma Projelerinde Uygulanacak İdari ve Mali Esaslar'ın ilgili hükümlerinin hükümleri uygulanır. Ayrıca, iptal edilen projelerde, proje yürütücüsü özel kuruluşun/kuruluşların kusurlu olması halinde ilgili proje yürütücüsü özel kuruluşa/kuruluşlara proje kapsamında yapılan bütün harcamalar yasal faiziyle birlikte geri alınır.
- Gelişme/sonuç raporlarının (özel kuruluşlar için Yeminli Mali Müşavir denetim ve tasdik raporu dâhil) proje sözleşmesi gereği TÜBİTAK'a gönderilmesi gereken tarihte gönderilmemesi durumunda, Grup Yürütme Kurulu kararı ile özel kuruluşların ilgili döneme ait gelişme/sonuç raporlarına ilişkin transfer tutarı üzerinden yüzde otuz (%30)'a kadar kesinti uygulanabilir. Bu hüküm gecikmenin mücbir sebeplerden kaynaklandığının tespit edilmesi halinde uygulanmaz.
- Uluslararası çağrı sekreteryası tarafından projenin tüm ortakları arasındaki görev ve sorumlulukları, proje sonuçlarının kullanımını ve fikri mülkiyet hakları ile ilgili konuları düzenleyen bir konsorsiyum anlaşmasının yapılması zorunlu tutulmakta ise ilgi anlaşmanın düzenlenmesinde ve yürürlüğe alınmasında sorumluluk proje ortaklarına aittir. TÜBİTAK tarafından örnek teşkil edecek bir konsorsiyum anlaşma metni taslağı paylaşılmamaktadır. Projenin Türk ortakları tarafından, TÜBİTAK desteğinin konsorsiyum anlaşmasının yürürlüğe alınmasından sonra başlatılması talep edilmelidir.

Çağrı ile ilgili İletişim Bilgileri:

Ad-Soyad: Burcu KAPTAN AKBULUT

E-mail: burcu.kaptan@tubitak.gov.tr

Tel.: +90 312 298 14 71